

**Завдання I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії**

10 КЛАС

Завдання 1. (Кожна правильна відповідь – 1 бал, неправильна відповідь - 0. Всього – 8 балів.)

Тести. Вкажіть правильну відповідь.

1. Назвіть перший кам'яний християнський храм на Русі.

а) церква св. Іллі; б) Десятинна церква; в) Софіївський собор; г) жоден із названих варіантів не правильний.

2. Укажіть події, що стосуються діяльності Наполеона Бонапарта.

1 прийняття «Декларації прав людини і громадянина»

2 прийняття Цивільного Кодексу

3 битва при Ватерлоо

4 взяття Кастилії

5 єгипетський похід

6 створення «Священного союзу»

А 1, 2, 3 Б 2, 3, 5 В 3, 4, 5 Г 4, 5, 6

3. Демократичний рух англійських робітників у 30-50 рр. XIX ст., головною вимогою якого була боротьба за реформування виборчої системи в країні, — це

А лібералізм Б шовінізм В чартизм Г соціал-демократія

4. Вкажіть наслідки франко-пруської війни 1870-1871 рр.

1. Початок революційних подій у Німеччині;

2. Захоплення Німеччиною Єльзасу і Лотарінгії;

3. Завершення процесу об'єднання Німеччини і проголошення Німецької імперії;

4. Закріплення роздробленості німецьких земель;

5. Проголошення у Франції Третьої республіки;

6. Втрата Францією незалежності.

А). 1,2; Б). 1,3; В). 3,5; Г). 4,6.

5. Які з тверджень стосуються Михайла Драгоманова?

1. Революціонер-народник, автор науково обґрунтованого проекту-схеми реактивного космічного корабля;

2. Після повернення із заслання оселився в Петербурзі, розпочавши літературну і видавничу діяльність;

3. Один з лідерів громадського руху, «повноважний представник» українства у Європі;

4. Очолював етнографічно-статистичні експедиції з вивчення України, автор вірша «Ще не вмерла України...»;

5. 15 років жив у Женеві, помер, був похований у Софії.

А). 1,3; Б). 2,3; В). 3,5; Г). 4,5.

6. Вкажіть дату створення Товариства українських поступовців

А) 1890 р.

б) 1900 р.

в) 1908 р.

г) 1901 р.

7. Вкажіть, на кого передусім була спрямована діяльність Союзу визволення України (СВУ) під час Першої світової війни.

а) На російських солдатів.

б) На українських соціал-демократів.

в) На українських солдатів, які потрапили в полон із частин російської армії.

г) На українських солдатів, які воювали проти Росії у складі військ Австро-Угорщини

8. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.

«Справжнє бойове хрещення Українські січові стрільці пройшли у квітні – на початку травня 1915 р. у боях за гору поблизу Славська. Кілька разів цей важливий пункт переходив із рук в руки. Лише ціною великих втрат російським солдатам вдалося закріпитися на горі, але в цей час розпочався загальний відступ росіян із Галичини». Де відбулися описані події?

А) г. Маківка

б) г. Говерла

в) г. Лисоня

г) г. Петрос

Завдання 2. (Кожна правильна відповідь – 1 бал, неправильна відповідь - 0. Всього – 10 балів.)

Впишіть порядковий номер названих подій у відповідну графу таблиці.

1914	1915	1916	1917	1918

1. «Чорний день німецької армії».

2. Необмежена «підводна війна».

3. Перше використання танків.

4. Дарданелльська десантна операція.
5. Останній наступ російських військ.
6. Битва на р. Марна.
7. Проголошення незалежності УНР.
8. Проголошення «Декрету про мир».
9. Укладення Брест-Литовського мирного договору.
10. Створення легіону УСС.

Завдання 3. (Кожне правильне розкриття змісту поняття та наведення прикладу його застосування – 2 бал. Розкриття змісту поняття без наведення прикладу його застосування – 0,5 бали. Максимальна кількість – 16 балів.)

Коротко розкрийте зміст понять, наведіть приклад його застосування:

1. Фільварок - ... ; 2. Малоросійська колегія - ...; 3. Анексія - ...; 4. Депортація - ...; 5. Автономія - ...; 6. Сепаратний договір - ...; 7. Лібералізм - ...; 8. Антанта-

Завдання 4. (Критерії оцінювання: повністю визначені причини кожної події – 2 бали; частково визначені причини кожної події – 1 бал; повністю названі наслідки кожної події – 2 бали; частково названі наслідки кожної події – 1 бал. Всього – 12 балів.)

Назвіть причини та вкажіть наслідки зазначених подій.

Причини	Подія	Наслідки
	Друга Балканська війна	
	Прийняття I Універсалу Центральної Ради	
	Прийняття II Універсалу Центральної Ради	

Завдання 5. (Кожна правильна відповідь – 2 бал. Максимальна кількість – 10 балів.)

Визначте, чиї портрети зображені на фото? Ким вони були в історії?



1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Завдання 6.

1. Поясніть, чому Першу Світову війну сучасні історики називають «Великою війною».

Критерії оцінювання:

2. – аргументоване застосування історичних фактів, здійснення їх оцінки з висновками та узагальненнями – від 0 до 6 балів
3. – знання джерел та поглядів істориків – від 0 до 1 балів
4. – дотримання структури та логіки викладу матеріалу – від 0 до 2 балів
5. – збереження наукового стилю – від 0 до 1 балів
6. Усього – 10 балів

Усього – 66 балів

Завдання I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії

9 КЛАС

Завдання 1. (Кожна правильна відповідь – 1 бал, неправильна відповідь - 0. Всього – 10 балів.)

Тести. Вкажіть правильну відповідь.

- 1. Який привілейований стан суспільства сформувався у XV—XVI ст.?**
А реєстрове козацтво Б шляхта В духовенство Г купецтво
- 2. За правління якого князя до складу Великого князівства Литовського було включено більшість українських земель?**
А Гедиміна Б Ольгерда В Любарта Г Вітовта
- 3. Поява полемічної літератури наприкінці XVI ст. пов'язана із:**
А проблемами унії православної та католицької церков Б визначенням місця в суспільстві українського козацтва
В осмисленням ролі книгодрукування в культурному розвитку Г пошуком шляхів подолання залежності братств від магнатів і шляхти
- 4. Відновлення в XVII ст. вищої православної церковної ієрархії в Речі Посполитій пов'язано з ім'ям:**
А М. Смотрицького Б Ф. Прокоповича В І. Вишенського Г І. Борецького
- 5. У якому році постав Києво-Могилянський колегіум?**
А 1621 р. Б 1625 р. В 1632 р. Г 1638 р.
- 6. Чигиринські походи в 1677 та 1678 рр. були здійснені:**
А московськими військами Б турецькими військами В польськими військами Г шведськими військами
- 7. Хто був автором козацьких літописів?**
А Ф. Прокопович, Г. Сковорода Б Г. Граб'янка, С. Величко В С. Ковнір, І. Григорович-Барський
Г Д. Левицький, В. Боровиковський
- 8. Як називалася військово-адміністративна одиниця Нової Січі?**
А полк Б паланка В округ Г зимівник
- 9. Прийняття першої Конституції Франції відбулося:**
А) 3 вересня 1791р.; Б) 1 жовтня 1791р.; В) 22 вересня 1792р.; Г) 21 січня 1993р.
- 10. Які губернії сформувалися на підросійських територіях України в результаті адміністративного поділу кінця XVIII ст. – початку XIX ст.?**
А) Харківська, Чернігівська, Полтавська, Київська, Подільська, Волинська, Катеринославська, Херсонська, Таврійська;
Б) Харківська, Сумська, Полтавська, Київська, Подільська, Волинська, Катеринославська, Херсонська, Таврійська, Станіславська;
В) Слобожанська, Чернігівська, Полтавська, Київська, Подільська, Волинська, Одеська, Херсонська, Західноукраїнська, Таврійська.

Завдання 2. Яке поняття чи термін є зайвим у кожному з рядів? Поясніть, чому це слово (словосполучення) є зайвим? (за кожну правильну відповідь 2 бал)

- А) Єпископ, митрополит, патріарх, курфюрст, кардинал, диякон.
Б) Барон, граф, вікінг, рицар, маркграф.
В) Генеральні штати, парламент, курія, сейм, кортеси, рейхстаг.
Г) Король, президент, прем'єр-міністр, палата лордів, палата громад.

Завдання 3. Поясніть історичну подію та вкажіть місце та коли вона відбулася:
(за кожну правильну відповідь 3 бали)

- ☐ Проголошення «Декларації прав людини та громадянина»
☐ «Битва народів»
☐ Коліївщина

Завдання 4. Назвіть причини та вкажіть наслідки зазначених подій.

Причини	Подія	Наслідки
	Національно-визвольна війна під проводом Хмельницького	
	Азовське козацтво	
	Французька революція	

Критерії оцінювання: повністю визначені причини кожної події – 2 бали; частково визначені причини кожної події – 1 бал; повністю названі наслідки кожної події – 2 бали; частково названі наслідки кожної події – 1 бал.

Завдання 5. (Кожна правильна відповідь – 2 бал. Максимальна кількість – 8 балів.)

Визначте, чиї портрети зображені на фото? Ким вони були в історії?



А)



Б)



В)



Г)

Завдання 6.

Проаналізуйте програмні документи Кирило-Мефодіївського братства. (10 б.)

Критерії оцінювання:

7. – аргументоване застосування історичних фактів, здійснення їх оцінки з висновками та узагальненнями – від 0 до 6 балів
8. – знання джерел та поглядів істориків – від 0 до 1 балів
9. – дотримання структури та логіки викладу матеріалу – від 0 до 2 балів
10. – збереження наукового стилю – від 0 до 1 балів
11. Усього – 10 балів

Усього – 42 бали

**Завдання I етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії**

11 КЛАС

Завдання 1. (Кожна правильна відповідь – 1 бал (I рівень): 3 бали (II рівень) 4 бали (III рівень), неправильна відповідь - 0. Всього – 34 б.)

I - рівень

Тести. Вкажіть правильну відповідь.

1. **Оберіть правильне твердження щодо походження античних міст-держав Північного Причорномор'я і доповніть речення: «Міста-колонії виникли в результаті...»**
А. Великого розселення слов'ян; В. Великої грецької колонізації;
Б. Великого переселення народів; Г. створення Римської імперії.
2. **Виберіть правильну відповідь: Які з указаних київських князів були християнами?**
А. Ігор і Святослав; Б. Аскольд і Ольга; В. Аскольд і Олег; Г. Олег і Ігор.
3. **Вкажіть назву національно-релігійних і просвітницьких об'єднань православних вірян при церквах, що впродовж XV-XVIII ст. діяли на теренах України:**
А. козацькі товариства; Б. чернечі ордени; В. церковні братства; Г. ремісничі цехи.
4. **Хто був засновником Запорозької Січі, спорудивши укріплення на о. Мала Хортиця?**
а) князь Костянтин Острозький; в) Яків Острянин; б) Дмитро Вишневецький; г) Северин Наливайко.
5. **В якому документі Центральна Рада проголосила створення Української Народної Республіки?**
а) Перший універсал; в) Третій універсал; б) Другий універсал; г) Четвертий універсал
6. **Як називали польських колоністів на західноукраїнських землях в 1921-1939 рр.:**
А. зрадники. Б. розсадники. В. осадники. Г. відступники.
7. **«Ждановщина» – це?**
а) політика Радянського Союзу, скерована на коренізацію української мови;
б) система заходів, спрямованих на відновлення ідеологічного контролю над суспільством;
в) політика ідеологічного тиску на творчу інтелігенцію;
г) добровільне зрадницьке співробітництво місцевого населення з окупаційним режимом.
8. **Напередодні Другої світової війни територія сучасної України перебувала під владою...**
а) СРСР, Румунія, Чехословаччина; в) СРСР, Польща, Чехословаччина;
б) СРСР, Польща, Австрія, Угорщина; г) СРСР, Румунія, Польща, Угорщина.
9. **Хто був лідером кооперативного руху в Наддніпрянській Україні?**
А) М. Левитський; Б) І. Шраг; В) М. Терщенко; Г) В. Винниченко.
10. **Вказати дату утворення Генерального секретаріату?**
А) 15 червня 1917р.; Б) 29 червня 1917р.; В) 12 червня 1917р.; Г) 16 червня 1917 р.
11. **Хто був першим головою Центральної Ради?**
А) В. Винниченко; Б) С. Петлюра; В) М. Грушевський; Г) Г. Міхновський.
12. **Хто такий Андрей Шептицький?**
А) командувач російської армії; Б) митрополит української греко-католицької церкви;
В) командувач австрійської армії; Г) командувач УСС.
13. **Пакт Молотова - Ріббентропа був укладений:**
А) 23 серпня 1939р.; Б) 1 вересня 1939р.; В) 28 вересня 1939р.; Г) 30 червня 1941р.
14. **Вкажіть керівника рейхскомісаріату «Україна»:**
А) Рундштед; Б) Розенберг; В) Ріббентроп; Г) Кох.

II - рівень

1. **У яких варіантах указано області УРСР, утворені в грудні 1939 р.? (3б)**
 - 1 Чернівецька, Ізмаїльська
 - 2 Рівненська, Львівська
 - 3 Волинська, Тернопільська
 - 4 Станіславська, Дрогобицька
 - 5 Акерманська, Закарпатська
 - 6 Кам'янець-Подільська, Житомирська
2. **Що було характерним для політики радянської влади в Західній Україні напередодні радянсько-німецької війни? (3б)**
 - 1 Розширення мережі українських шкіл.
 - 2 Поліпшення житлових умов і медичного обслуговування населення.
 - 3 Сприяння розвитку індивідуальних селянських господарств.
 - 4 Ліквідація політичних партій, громадських організацій, «Просвіт».
 - 5 Підтримка греко-католицької церкви.
 - 6 Призначення української інтелігенції на важливі посади нової компартійно-радянської адміністрації.

3. Укажіть причини невдач Червоної армії в перший період радянсько-німецької війни. (3б)

- 1 Розрахунок на воєнну підтримку військ союзників – Великобританії та США.
- 2 Хибна оцінка радянським керівництвом військово-політичної ситуації.
- 3 Брак досвіду та кваліфікації керівного складу армії СРСР.
- 4 Відсутність у радянського керівництва інформації про підготовку нападу на СРСР.
- 5 Фактор раптовості нанесення першого удару.
- 6 Перехоплення німецькою розвідкою плану оборони СРСР на випадок воєнних дій

4. Які з наведених положень були складовими політики десталінізації (1953—1964 рр.)?

- 1 ліквідація системи ГУЛАГу, амністія та реабілітація незаконно засуджених
- 2 ліквідація монополії КПРС на владу, передача влади З'їзду народних депутатів СРСР
- 3 розширення прав республік у адміністративно-політичній, фінансовій, матеріально-технічній сферах
- 4 лібералізація державної політики щодо церкви, розширення мережі церковних громад
- 5 реформи силових відомств та впровадження в їх діяльність принципу законності
- 6 реорганізація партійного апарату та створення національних комуністичних партій
- 7 реабілітація депортованих кримських татар і повернення їх на батьківщину

III - рівень

1 . Встановіть відповідність між історичними діячами та їхніми стислими характеристиками. (4 б.)

1 Євген Коновалець 2 Дмитро Донцов 3 Степан Бандера 4 Андрій Мельник

А) Член ОУН, згодом один з її керівників. У червні 1934 р. заарештований, згодом засуджений за організацію терористичних актів; у вересні 1939 р. звільнений з тюрми.

Б) Ініціатор створення Української військової організації та Організації українських націоналістів, перший голова її Проводу. Вбитий агентом НКВС.

В) Ідейний натхненник українських націоналістів міжвоєнних часів. Від 1939 р. перебував в еміграції.

Г) Один з засновників Українського союзу хліборобів-державників. Опублікував «Листи до братів-хліборобів», де виклав програмні засади українського консерватизму.

Д) Співзасновник Української військової організації. У 1938 р. став головою проводу ОУН, на початку 1940 р., після розколу ОУН, очолив одну з фракцій організації.

2. Установіть відповідність між поняттями та уривками історичних джерел.

1 Лібералізація 2 Дисиденти 3 Шістдесятники 4 Реабілітація

А «Зняти з обліку спецпоселення і звільнити з-під адміністративного нагляду органів МВС греків, болгар, вірмен та членів їх сімей, виселених з Криму в 1944 р.»

Б «Затвердити... передачу Кримської області зі складу Російської СФСР до складу Української СРР»

В «Завдання полягає в підготовці народу до нового масового руху за національну свободу. Для такої праці потрібні не скоростріли з багнетами, а натхненне слово з вірою у перемогу...»

Г «Поетів тоді називали формалістами за шукання своєї індивідуальності. Насправді за шуканням істини — замість ідеї спущеної зверху для оспівування... неприйняття, опір, протистояння офіційній літературі та всьому апаратові будівничих казарм»

Д «Для цього необхідно: по-перше, по-більшовицькому засудити і викорінити як чужий духу марксизму-ленінізму і несумісний з принципами партійного керівництва і нормами партійного життя культ особистості, вести нещадну боротьбу проти всіляких спроб відродити його в тій чи іншій формі...»

Завдання 2. Дайте визначення поняттям, вказавши не менше трьох суттєвих ознак

(за кожну правильну відповідь – 2 б):

Шовінізм Лібералізм Національно-визвольний рух Холодна війна Десталінізація Антанта

Завдання 3.

1. Визначте основні тенденції та суперечності процесу реформування промисловості та сільського господарства, що проводили за М. Хрущова?

Критерії оцінювання:

12. – аргументоване застосування історичних фактів - від 0 до 6 балів
13. – знання джерел та поглядів істориків – від 0 до 1 балів
14. – дотримання структури та логіки викладу матеріалу – від 0 до 2 балів
15. – збереження наукового стилю – від 0 до 1 балів
16. Усього – 10 балів

Усього – 56 балів

